



Samochód barona na Rynku w Brzesku



Burmistrz Brzeska Tomasz Latocha oraz Stowarzyszenie Miłośników Browaru zapraszają wszystkich na brzeski Rynek, gdzie 1 maja, między godzinami 14:00 a 16:00 będzie miała miejsce ekspozycja zabytkowego samochodu Lorraine-Dietrich SMHI 1913, ponad 100-letniego pojazdu, którego pierwszym właścicielem był Jan Albin Goetz. Prezentacja jest inicjatywą wspartą i sponsorowaną przez firmę Carlsberg.

Ma 4,5 litra pojemności, pokonywał najwyższe europejskie pasma górskie i wyciąga ponad setkę. Lorraine-Dietrich SMHI 1913 - samochód barona Jana Albina Goetza na co dzień można podziwiać jako eksponat wystawiany w Auto-Muzeum Jana i Macieja Pedów w Gostyniu. 1 maja pojawi się na brzeskim Rynku.

Według właścicieli to jedyny, zachowany egzemplarz z serii SMHI na świecie. Te luksusowe auta, dzieła francuskich konstruktorów, produkowano w krótkich seriach, liczących kilkadziesiąt egzemplarzy. Były drogie, mogli sobie na nie pozwolić jedynie najbogatsi. Do tej grupy zaliczał się Jan Albin Goetz, syn

budowniczego okocimskiego browaru i fundator nowego pałacu. Przedsiębiorca nazywany królem piwa kupił auto w warszawskim salonie. Cud ówczesnej techniki garażowany był w budynku obok niegdysiejszej ujeżdżalni. Część poszycia nadwozia wykonana została z blachy, część z drewna. Były też siedzenia dla służby. Kiedy w 1931 r. zmarł twórca potęgi okocimskiego rodu schedę po nim, wraz z samochodem, przejął syn Antoni Jan. We wrześniu 1939 r., wraz z matką i żoną, opuścił on Okocim z obawy przed represjami ze strony wkraczających wojsk niemieckich i już nigdy tu nie powrócił. Jeszcze zanim zakończyła się wojna, w 1944 r. cały majątek Goetzów został znacjonalizowany i przeszedł na własność skarbu państwa. Auto choć przetrwało obie wojny światowe z czasem uległo zniszczeniom. Bardzo ucierpiały elementy drewniane - koła, szkielety siedzeń czy stopnie. 18 stycznia 1968 roku, kiedy powstał protokół przekazania maszyny określono go jako wrak. Decyzję w sprawie przekazania podjął dyrektor Okocimskich Zakładów Piwowarsko-Słodowniczych Leonard Dzięgielewski, a samochód przejął tarnowianin inż. Zygmunt Zabdyr. W zachowanym protokole jako cel określono odtworzenie wartości muzealnej, zgodnie z opinią i wnioskiem Polskiego Związku Motorowego. Auto stało w Tarnowie przez pięć lat. Prawdopodobnie jednak inż. Zabdyr nie rozpoczął nawet renowacji, ponieważ, kiedy w 1973 roku samochód kupił Jan Peda, był w opłakanym stanie. Odbudowa Lorraine-Dietrich trwała 2 lata. Koła wykonane początkowo z hikory zastąpione zostały jesionowymi. Odbudowano karoserię, wykonano nową tapicerkę. Uruchomiono także silnik i dorobiono brakującą szybę. Jan Peda brał na nim udział w wielu zlotach i wyścigach pojazdów zabytkowych. Jeszcze w 1999 roku wraz z synem Maciejem w Barcelonie uczestniczyli w rajdzie dla bardzo starych samochodów. Auto mimo wieku i gabarytów wciąż jest szybkie. Rozpędza się do 100 km/h, większy problem ma z wytracaniem prędkości. Bębnowe hamulce na tylne koła nie są zbyt efektywne. Samochód, który przez kilka lat był najstarszym autem w Polsce, dwukrotnie na własnych kołach pokonał Alpy. Brał także udział w konkursach elegancji w Miluzie i w Szampanii. Zdobywał puchary w wielu miejscach na świecie. W związku z tym, że w tym roku przypada jubileusz pięćdziesięciolecia samochodu w rodzinie obecnych właścicieli Maciej Peda na początku maja przyjedzie do Brzeska. Akcja jest przygotowywana we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników Browaru Okocim.

- 1 maja od godz. 14:00 do 16:00 samochód można będzie podziwiać na płycie brzeskiego Rynku - zapowiada Jerzy Babraj ze Stowarzyszenia. Dodaje on, że zaplanowano także poczęstunek bezalkoholowymi piwami produkowanymi w miejscowym Browarze. W programie pobytu Macieja Pedy znalazły się także sesje fotograficzne w strojach historycznych w sąsiedztwie Pałacu Goetz. Organizatorzy dziękują wszystkim, którzy zaangażowali się w przedsięwzięcie. Są wśród nich: Urząd Miejski w Brzesku, Hotel August, Pałac Goetz, MarekKołdras.pl Studio, Grupa Rekonstrukcyjna II Brygady Legionów i Gorlice 1915 oraz Auto-Muzeum w Gostyniu.

fot. auto-swiat.pl

Źródło: <https://www.brzesko.pl/aktualnosc/86649,samochod-barona-na-rynku-w-brzesku>

Data wydruku: 2026-05-04 18:57:35